

Hårdare krav innan gruvor öppnas

Hårdare krav inför start av gruvor ska minska risken för miljöpåverkan.

Den arbetsmetoden har länsstyrelsen i Västerbotten.

- Ju bättre föreberedelser ett företag gör inför öppnandet av en gruva desto billigare blir det för dem på längre sikt, säger Sara Selegren.

Det fanns en tid när det räckte att ha dynamit och en fyndighet för att få öppna en gruva. Få tänkte på hur hanteringen påverkade miljön.

Allt detta har ändrats, nu krävs det noggranna förberedelser innan ett gruvprojekt får klartecken. I kraven ingår att miljön kring den planerade gruvan undersöks och kartläggs. Det handlar bland annat om att visa statusen på sjöar, vattendrag och var vattnet tar vägen.

Markundersökningar är en annan del av förberedelserna inför öppnandet av en gruva.

- Den här kartläggningen är en förutsättning för att vi ska kunna se om miljön påverkas eller inte, säger Sara Selegren som arbetar på länsstyrelsen i Västerbotten.

Västerbotten är ett län som under senare tid sett flera nya gruvor födas. Och en som gått i konkurs, Blaikegruvan. Konkursen har gjort att det inte finns pengar att ta hand om gruvavfallet. Det betyder att staten kanske måste gå in med pengar.

- Blaikegruvan fick sitt tillstånd när andra regler gällde, nu måste gruvbolag ställa upp med större garantier. Och så måste de betala en viss summa på det de producerar till en fond som ska betala eventuell sanering, säger kollegan Richard Lindsköld.

När gruvhanteringen kommer igång ska företaget ha så kallad egenkontroll av verksamheten. Det betyder att man kontinuerligt ska se till att uppfylla de krav som myndigheter satt upp för verksamheten.

Länsstyrelsen har flera roller när det gäller gruvhantering, som hur nedsmutsade områden ska saneras. Det gäller bland annat sjön Hornträsket i Västerbotten. Sjön är näst intill död som en följd av miljöpåverkan från den gruva som fanns i området fram till 1970-talet.

Nu försöker länsstyrelsen att tillsammans med statliga myndigheter hitta metoder för att sanera sjön.

Sara Selegren och Richard Lindsköld talade om de här sakerna på den konferens som Nätverket renare mark inledde i Luleå på måndagen.

Bland talarna märktes också professor Björn Öhlander vid Luleå tekniska universitet. Han talade om olika projekt för att hitta metoder att ta hand om gruvavfall. I det sammanhanget talade han om hur gruvnäringen producerar mest avfall.

- Aitikgruvan bearbetar malm som bara har en kopparhalt på 0,4 procent. Det betyder att 99,6 procent av gräberget blir avfall.

Öhlander talade om olika sätt att ta hand om detta avfall, att täcka över det med jord eller lägga det i dammar för att på det sättet se till att giftiga ämnen inte kommer ut i naturen.

På konferensen om renare mark redovisades också en metod att med hjälp av bakterier minska mängden sulfat i slam.

Fotnot: Nätverket renare mark består av företag, statliga myndigheter som Naturvårdsverket och konsulter.

Eija Dunder

HÅRDARE KONTROLL. "Bättre och mer noggrann kartläggning av miljön innan en gruva öppnas gör att miljöpåverkan minskas", säger Sara Selegarn på länsstyrelsen i Västerbotten. Till vänster kollegan Richard Lindsköld.